

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 399

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 22 mai 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 68 din 29 ianuarie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală	2–5
Decizia nr. 133 din 7 martie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă	5–7
Decizia nr. 148 din 14 martie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 din Codul de procedură penală	8–9
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.695. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară privind aducerea la cunoștința publică a sectoarelor cadastrale din două unități administrativ-teritoriale din județul Sibiu în care se derulează lucrări de înregistrare sistematică	9–11
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 17 din 8 aprilie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	12–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 68**

din 29 ianuarie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 482 lit. g)
din Codul de procedură penală**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Vasile Gabor în Dosarul nr. 3.342/86/2017/a1 al Tribunalului Suceava — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.109 D/2017.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se arată că încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției reprezintă o vocație, și nu o obligație a inculpatului; pentru acest motiv, nu se pune problema încălcării prevederilor constituționale invocate în susținerea excepției, prin faptul că legiuitorul nu a prevăzut posibilitatea retractării consimțământului exprimat cu prilejul încheierii unui astfel de acord. Se mai susține că, atunci când a dorit ca în privința anumitor instituții să fie incident principiul disponibilității, legiuitorul a exprimat aceasta în mod expres, aspect ce nu este reglementat și cu privire la acordul de recunoaștere a vinovăției. Se arată că, de altfel, caracterul neretractabil al acordului de recunoaștere a vinovăției este dat de natura instrumentului procesual penal supus analizei. Se mai susține că, în măsura în care optează pentru încheierea unui astfel de acord, inculpatul beneficiază de toate garanțiile necesare apărării drepturilor și intereselor sale procesuale. Se arată, de asemenea, că nu se poate pune problema caracterului retractabil al consimțământului exprimat în momentul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, pentru aspecte ulterioare încheierii sale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 27 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 3.342/86/2017/a1, **Tribunalul Suceava — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Vasile Gabor într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri referitoare la încheierea de către autorul excepției a unui acord de recunoaștere a vinovăției, într-un dosar referitor la stabilirea vinovăției acestuia, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz

în serviciu, prevăzută la art. 13² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție și la art. 297 din Codul penal.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul arată că a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției fără să cunoască toate consecințele juridice ale acestuia și sub presiunea psihologică dată de prezența sa în fața organelor de urmărire penală din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, dar că, ulterior încheierii acordului, a aflat că fapta săvârșită nu constituie infracțiune, conform soluțiilor Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești, pronunțate pe baza Deciziei Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016. Se susține că textul criticat nu prevede, în mod expres, posibilitatea inculpatului de a reveni în privința recunoașterii vinovăției sale sau asupra declarațiilor date cu prilejul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, aspect ce a dus, în practică, la pronunțarea unor soluții greșite și neconstituționale, conform cărora inculpatul nu poate modifica declarația dată conform art. 478 și următoarele din Codul de procedură penală. Se arată că, pornind de la aceste soluții, în soluționarea unui recurs în interesul legii, a fost pronunțată Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 5 din 20 martie 2017, prin care s-a stabilit că retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției. Se susține că soluția anterior menționată a fost pronunțată, cu toate că, în materie civilă, există cel puțin două ipoteze în care este posibilă retractarea punctului de vedere inițial al inculpatului, respectiv consimțământul la divorț și contestarea recunoașterii paternității asupra unui copil. Se susține că imposibilitatea retragerii declarației exprimate prin care inculpatul își recunoaște vinovăția, în condițiile în care faptele recunoscute au fost dezincriminate, iar acordul a fost încheiat pentru o infracțiune inexistentă, este de natură a încălca dreptul la apărare al inculpatului. Se arată, de asemenea, că imposibilitatea modificării declarației referitoare la acordul de recunoaștere a vinovăției presupune o limitare a dreptului inculpatului de a-și schimba propria opinie cu privire la cauza dedusă judecății, aspect ce semnifică o limitare nejustificată a libertății de exprimare a inculpatului. Se susține că, pentru aceste motive, textul criticat încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 24 și art. 30.

6. **Tribunalul Suceava — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală este neîntemeiată. Se susține, în acest sens, că dispozițiile art. 480 din Codul de procedură penală oferă suficiente garanții pentru încheierea, în condiții de legalitate, a unui acord de recunoaștere a vinovăției, acestea prevăzând, la alin. (2), că acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie atunci când din probele administrate rezultă suficiente date cu privire la existența faptei pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală și cu privire la vinovăția inculpatului, precum și că, la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, asistența juridică este obligatorie. Se face totodată trimitere la art. 485 alin. (1) lit. b)

din Codul de procedură penală, dar și la Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii nr. 5 din 20 martie 2017.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și, în subsidiar, neîntemeiată. Se susține că autorul excepției de neconstituționalitate solicită modificarea dispozițiilor legale criticate, aspect ce excedează competenței Curții Constituționale. Sunt invocate deciziile nr. 99 din 13 februarie 2007 și nr. 470 din 17 mai 2007, despre care se afirmă că sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză. În subsidiar, sunt invocate considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 483 din 30 iunie 2016, paragrafele 15 și 16, și cele ale Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii nr. 5 din 20 martie 2017 și se susține că prevederile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală nu încalcă dreptul la apărare și libertatea de exprimare a autorului excepției.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală sunt constituționale. Se face trimitere la Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nr. 25 din 17 noiembrie 2014 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, prin care se arată că acordul de recunoaștere a vinovăției constituie „*un element de justiție negociată*”, inculpatul având dreptul de a opta pentru a încheia sau a nu încheia acest acord, precum și de a stabili împreună cu procurorul condițiile încheierii lui, participând astfel la procesul decizional de stabilire a pedepsei. Se face totodată trimitere la expunerea de motive a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și se susține că instituția analizată a fost reglementată pentru asigurarea soluționării cauzelor într-un termen optim și previzibil. Se conchide că textul criticat nu încalcă dispozițiile constituționale invocate de autorul excepției.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Acordul de recunoaștere a vinovăției cuprinde: [...] g) declarația expresă a inculpatului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală [...]*”.

13. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 24 referitor la dreptul la apărare și art. 30 cu privire la libertatea de exprimare.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că acordul de recunoaștere a vinovăției reprezintă un element de justiție negociată, introdus în cuprinsul Codului de procedură penală în scopul asigurării celerității procesului penal. În reglementarea acestei instituții procesuale penale legiuitorul a

acordat, în anumite condiții, expres prevăzute pentru încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, prioritate în aplicare principiului oportunității, cu consecința degrevării instanțelor judecătorești de soluționarea anumitor cauze penale.

15. Conform art. 479 din Codul de procedură penală, acordul de recunoaștere a vinovăției constă în recunoașterea de către inculpat a săvârșirii faptei și acceptarea încadrării juridice pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și privește felul și cuantumul pedepsei și forma de executare a acesteia, respectiv felul măsurii educative ori, după caz, soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei. Conform art. 478 alin. (4) din Codul de procedură penală, limitele încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției se stabilesc prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior, iar, potrivit art. 483—485 din Codul de procedură penală, ulterior încheierii sale, acordul de recunoaștere a vinovăției este supus controlului instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond, instanță care poate să admită sau să respingă acordul de recunoaștere a vinovăției.

16. Spre deosebire de procedura simplificată a recunoașterii învinuirii, în care inculpatul poate solicita instanței schimbarea încadrării juridice, acesta recunoscând doar fapta, în materialitatea ei, nu și încadrarea acesteia, în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției, inculpatul trebuie să accepte încadrarea juridică stabilită de organele de urmărire penală.

17. În aceste condiții, Curtea reține că autorul excepției de neconstituționalitate invocă problema dreptului inculpatului de a reveni asupra declarației exprese, date în momentul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală.

18. Cu privire la acest aspect, prin Decizia nr. 5 din 20 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 375 din 19 mai 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție, cu prilejul soluționării unui recurs în interesul legii, a stabilit că retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției. În motivarea deciziei anterior menționate s-a reținut că instanța sesizată cu acordul de recunoaștere a vinovăției nu are posibilitatea să îl respingă, în ipoteza retractării, cu ocazia ascultării inculpatului, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, odată ce retractarea nu este susținută de probe certe că acel consimțământ s-a obținut prin încălcarea principiului loialității în administrarea probelor, soluția reglementată de art. 485 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul de procedură penală nepresupunând și verificarea condițiilor de menținere ori de retractare a consimțământului exprimat de inculpat la momentul încheierii acordului, rolul instanței în această procedură limitându-se la verificarea acordului de voință al celor doi implicați și la aplicarea pedepsei și individualizarea acesteia. S-a arătat astfel că funcția de judecată a instanței este restrânsă, aspect care trebuie să se reflecte în specificitatea soluțiilor pe care le poate adopta, strict în limitele prevăzute de art. 485 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură penală. În plus, s-a arătat că asigurarea asistenței juridice la momentul încheierii acordului, indiferent de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită, asigură premisele unei manifestări de voință realizate în deplină cunoștință de cauză, incompatibilă cu o retractare sau retragere a consimțământului total nejustificată. Legea nu prevede posibilitatea revenirii asupra acordului și, dat fiind caracterul consensual al acestui act, nu se pot invoca în susținerea unei eventuale retrageri a consimțământului împrejurări ulterioare momentului încheierii acordului. S-a arătat că rolul instanței nu este acela de a relua în fața sa procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, ci ascultarea inculpatului

este menită, eventual, să deceleze elemente care pot pune la îndoială valabilitatea exprimării consimțământului (existența unui viciu de consimțământ la momentul încheierii acordului), obligația ascultării inculpatului având rolul de a garanta echitatea procedurii și de a da posibilitatea instanței să analizeze plener dacă manifestarea de voință a fost sau nu afectată de eroare, dol, violență, leziune.

19. Prin aceeași decizie, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că a admite caracterul retractabil al consimțământului înseamnă ineficiența procedurii recunoașterii vinovăției, legal prevăzută, și, totodată, inutilitatea ei sub aspectul oportunității scurtării procesului penal, deziderat pentru care s-a reglementat justiția negociată, derogatorie de la dreptul comun. S-a arătat, în această ultimă privință, că, deopotrivă, inculpatul este liber să opteze între a uza sau nu de procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, legiuitorul neprevăzând soluția de respingere a acordului pe motiv că inculpatul nu mai recunoaște faptele sau își retractează consimțământul.

20. În ceea ce privește considerentul doctrinar al principiului disponibilității, despre care se susține că s-ar aplica în procedura analizării de către instanță a acordului de recunoaștere a vinovăției, atunci când inculpatul ascultat declară că nu își mai menține consimțământul sau îl retractează, Înalta Curte de Casație și Justiție a subliniat că procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege, respectarea principiului legalității (art. 2 din Codul de procedură penală) verificându-se în raport cu toate normele ce reglementează un act. De asemenea, s-a arătat că autoritatea judecătorească este ținută să își desfășoare activitatea cu respectarea regulilor procedurale prevăzute de Constituție, de Codul de procedură penală, de alte legi speciale ce cuprind dispoziții procedural penale. Prin aceeași decizie s-a reținut că, spre deosebire de procesul civil în care singura funcție care se exercită este cea de judecată, în procesul penal faza de judecată este precedată, în general, de activități investigative, efectuate potrivit unor norme de procedură care urmează principiile fundamentale ale procesului penal, prevăzute în art. 2—12 din Codul de procedură penală. Ca atare, cu referire la poziția doctrinară care, în considerarea principiului disponibilității, consacră dreptul inculpatului ca, în cadrul procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, cu ocazia ascultării sale de către instanță, să își retracteze consimțământul valabil exprimat la urmărirea penală, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că un asemenea drept nu este de esența respectivei proceduri, întrucât acordul de recunoaștere a vinovăției este rezultatul negocierii și consensului dintre procuror și inculpat, niciunul dintre titularii acordului neputând cere aplicarea altor dispoziții în afara celor convenite și consfințite prin acord, în situația contrară nemaifiind respectată condiția desfășurării judecății în procedură necontradictorie.

21. În ceea ce privește caracterul irevocabil al consimțământului valabil exprimat de inculpat la momentul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, s-a statuat, totodată, că acesta se desprinde și din rațiunea instituirii procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii, introdusă în procesul penal român odată cu Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (art. 320¹ alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968), reluată în noul Cod de procedură penală [art. 374 alin. (4) din actul normativ arătat], din ansamblul acestei proceduri desprinzându-se concluzia irevocabilității recunoașterii, irevocabilitate care, de asemenea, nu este strict reglementată, ci opțiunea inculpatului are rolul procesual prealabil obligatoriu, prin ea stabilindu-se cadrul procesual pentru activitățile ce vor urma.

22. Ca atare, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, dat fiind caracterul irevocabil al recunoașterii vinovăției, realizată în condițiile unui consimțământ valabil exprimat, art. 485 alin. (1)

lit. b) teza întâi din Codul de procedură penală se va interpreta în sensul că soluția de respingere a acordului de recunoaștere a vinovăției nu se poate întemeia exclusiv pe simpla retragere de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală.

23. Prin raportare la argumentele formulate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 5 din 20 martie 2017, Curtea reține că, într-adevăr, acordul de recunoaștere a vinovăției, ca aplicare a principiului oportunității, a fost reglementat în cuprinsul Codului de procedură penală în vederea accelerării procesului de soluționare a cauzelor și a degrevării instanțelor de anumite dosare care, din anumite motive apreciate de legiuitor ca fiind întemeiate, nu necesită parcurgerea procedurii penale obișnuite. Prin esența sa, acordul de recunoaștere a vinovăției presupune asumarea de către inculpat a încadrării juridice a faptelor sale realizate de către organele de urmărire penală și acceptarea unei pedepse negociate cu acestea din urmă. Pentru asigurarea atingerii acestei finalități a instituției analizate, legiuitorul a prevăzut, la art. 483 din Codul de procedură penală, un control al instanței căreia i-ar fi revenit competența să soluționeze fondul cauzei asupra acordului de recunoaștere a vinovăției, control care însă este restrâns la verificarea îndeplinirii aspectelor de fond și de formă, reglementate la art. 482 și art. 483 din Codul de procedură penală. Așa fiind, prin natura și finalitatea sa, acordul de recunoaștere a vinovăției exclude retractarea, în fața instanței judecătorești, a consimțământului exprimat de inculpat în momentul încheierii acordului, cu excepția situației în care se probează faptul că acesta a fost obținut cu încălcarea principiului loialității, fiind afectat de un viciu de consimțământ.

24. Mai mult, pentru asigurarea încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției în condiții de legalitate, cu înțelegerea de către inculpat a semnificației acestuia și a efectelor încheierii lui, legiuitorul a prevăzut, la art. 480 alin. (2) teza finală din Codul de procedură penală, ca excepție de la caracterul facultativ al asistenței juridice, faptul că, la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, asistența juridică este obligatorie, acesta fiind un alt argument în sprijinul inutilității reglementării caracterului retractabil al acestui acord.

25. Așa fiind, acordul de recunoaștere a vinovăției asigură toate garanțiile procesuale specifice dreptului la apărare al inculpatului, motiv pentru care nu poate fi reținută pretinsa încălcare, prin dispozițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, a prevederilor art. 24 din Constituție. Referitor la acestea din urmă, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că dreptul la apărare are în vedere asistența juridică facultativă, respectiv dreptul persoanei de a beneficia de serviciile unui avocat ales sau numit din oficiu. S-a statuat, totodată, că excepțiile de la această regulă pot fi stabilite în mod exclusiv de legiuitor și că, în cazurile în care legea impune asistența juridică obligatorie a suspectului sau inculpatului, apărarea are valoarea unei instituții de cert interes social, care funcționează atât în favoarea învinutului sau a inculpatului, cât și în vederea asigurării unei bune desfășurări a procesului penal, în considerarea unor situații speciale ce rezultă din însăși enumerarea cuprinsă în textul de lege (a se vedea Decizia nr. 600 din 21 septembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 24 octombrie 2006).

26. Cu privire la celelalte argumente invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, respectiv încheierea de către autorul excepției a acordului de recunoaștere a vinovăției în condiții de presiune psihologică, dată de prezența sa în fața organelor de urmărire penală din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, coroborată cu necunoașterea efectelor juridice ale încheierii acestuia și, respectiv, dezincriminarea faptei săvârșite

ulterior încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, Curtea constată că acestea nu constituie veritabile critici de neconstituționalitate, ci elemente de fapt și, respectiv, probleme de aplicare a legii penale. Curtea reține, în acest sens, că necunoașterea legii procesual penale de către destinatarii ei nu determină neconstituționalitatea acesteia. În ceea ce privește ipoteza intrării în vigoare a unei legi penale de dezincriminare ulterior încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției și până la soluționarea definitivă a cauzei, aceasta presupune atribuția exclusivă a instanței competente să verifice acordul de recunoaștere a vinovăției de a face aplicarea legii penale mai favorabile. Astfel, în situația anterior referită, instanța va aplica dispozițiile art. 485 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și va respinge acordul de recunoaștere a vinovăției, constatând că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480—482 din Codul de procedură penală, întrucât este incidentă o cauză care

lipsește de obiect acțiunea penală, respectiv una dintre situațiile prevăzute la art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală, articol care prevede, la alin. (1) lit. b), ipoteza în care fapta nu este prevăzută de legea penală.

27. Referitor la pretinsa încălcare prin textul criticat a dispozițiilor constituționale ale art. 30 referitoare la libertatea de exprimare, se arată că acestea nu au legătură cu soluționarea cauzei, întrucât reglementează libertatea exprimării gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public.

28. Pentru aceste motive, dispozițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală nu contravin nici prevederilor art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală referitoare la caracterul de stat de drept, democratic și social al statului român.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vasile Gabor în Dosarul nr. 3.342/86/2017/a1 al Tribunalului Suceava — Secția penală și constată că dispozițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Suceava — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 ianuarie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 133

din 7 martie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Ion Petrică și Asociația de Locatari nr. 761 din Galați în Dosarul nr. 1.371/121/2015 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.073D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 2.387D/2017 și nr. 2.474D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Neptun Street — S.R.L. din Iași în Dosarul nr. 22.916/245/2015 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal și de Gilda Rusu Zagar în Dosarul nr. 8.598/3/2015 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.387D/2017 și nr. 2.474D/2017 la Dosarul nr. 2.073D/2017, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere faptul că dispozițiile legale criticate sunt norme de procedură a căror reglementare intră în competența constituțională a legiuitorului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 12 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.371/121/2015, **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Ion Petrică și Asociația de Locatari nr. 761 din Galați într-o cauză privind soluționarea recursului formulat împotriva unei sentințe prin care a fost admisă excepția perimării.

8. Prin Decizia nr. 13/ca din 21 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 22.916/245/2015, **Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 alin. (2) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Societatea Neptun Street — S.R.L. din Iași într-o cauză privind soluționarea recursului formulat împotriva unei sentințe prin care a fost admisă excepția perimării.

9. Prin Încheierea din 7 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 8.598/3/2015, **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 alin. (2) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Gilda Rusu Zagar într-o cauză privind soluționarea recursului formulat împotriva unei sentințe prin care a fost admisă excepția perimării.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispoziția legală criticată este neconstituțională în măsura în care termenul de recurs curge de la pronunțare, deși partea care nu a fost prezentă nu are nicio posibilitate de a lua cunoștință de soluția pronunțată, aceasta nefiind afișată pe portalul instanței și nefiind comunicată părții în termenul de 5 zile de exercitare a căii de atac.** Astfel, termenul de declarare a căii de atac împotriva hotărârii prin care instanța a constatat perimarea judecării ar trebui să curgă de la comunicarea hotărârii și nu de la data pronunțării. Se susține că termenul prevăzut de textul legal criticat, calculat de la pronunțarea hotărârii judecătorești, este prea mic, iar procedura constatării perimării nu are un caracter special care să justifice instituirea unor termene scurte.

11. **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal și Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

13. **Guvernul**, în dosarele nr. 2.073D/2017 și nr. 2.474D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

14. **Avocatul Poporului**, în dosarele nr. 2.073D/2017 și 2.474D/2017, consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din actele de sesizare, îl reprezintă dispozițiile art. 421 alin. (2) teza întâi, respectiv art. 421 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Având în vedere motivarea excepțiilor de neconstituționalitate, se vor reține ca obiect al acestora dispozițiile art. 421 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: *„Hotărârea care constată perimarea este supusă recursului, la instanța ierarhic superioară, în termen de 5 zile de la pronunțare.”*

18. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 privind statul român, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 privind instanțele judecătorești. De asemenea, se invocă și dispozițiile art. 1 privind obligația de a respecta drepturile omului, art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, art. 13 privind dreptul la un remediu efectiv, art. 14 privind interzicerea discriminării și art. 17 privind interzicerea abuzului de drept din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și Declarația Universală a Drepturilor Omului.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate Curtea reține că a mai analizat în precedent dispozițiile legale criticate prin raportare la critici similare cu cele formulate în prezenta cauză, iar prin Decizia nr. 741 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 19 aprilie 2018, a statuat că sancțiunea procedurală a perimării este determinată de necesitatea de a se curma starea de incertitudine creată asupra unor raporturi juridice deduse judecării prin cererea de chemare în judecată lăsată în nelucrare timp de 6 luni, din vina părții. Perimarea și, implicit, consecințele ei, prevăzute de art. 422 din Codul de procedură civilă, ar fi putut fi evitate dacă părțile s-ar fi interesat în perioada de 6 luni de la data suspendării cauzei de stadiu în care se află judecata.

20. Dispozițiile legale criticate preiau soluția legislativă consacrată de art. 253 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865, potrivit căruia *„Hotărârea care constată perimarea este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare.”*, care au format obiect al controlului de constituționalitate, Curtea reținând constituționalitatea acestora (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 311 din 15 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 17 ianuarie 2002, sau Decizia nr. 1.454 din 3 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 11 ianuarie 2012). Curtea a reținut că prin reglementarea instituției perimării

ca sancțiune procedurală aplicabilă titularului unei cereri de chemare în judecată care a lăsat-o în nelucrare din vina sa nu este încălcat accesul liber la justiție, ci acesta este supus condiției respectării unor exigențe legale, determinate tocmai de necesitatea asigurării unui proces echitabil. În jurisprudența sa, de exemplu prin Decizia nr. 236 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 739 din 20 noiembrie 2001, Curtea a statuat în mod constant că accesul liber la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări. Este de competența exclusivă a legiuitorului instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție care rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2), potrivit cărora „*Competența [...] și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, și ale art. 129, potrivit cărora „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”. Legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, accesul liber la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a tuturor celor interesați de a utiliza aceste proceduri în formele și în modalitățile instituite de lege, nicio lege neputând exclude de la exercițiul drepturilor procesuale astfel instituite vreă categorie sau vreun grup social.

21. De altfel, Curtea a reținut că dispoziția legală criticată reglementează doar existența unei căi de atac împotriva hotărârii care constată perimarea (recursul), precum și modul de exercitare a acesteia (în termen de 5 zile de la pronunțarea hotărârii care constată perimarea), ceea ce nu poate fi considerat contrar pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului, niciun text al acestora neprevăzând că termenul de exercitare a unei căi de atac curge de la comunicarea hotărârii judecătorești. Dimpotrivă, este recunoscut dreptul statelor semnatare ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale de a-și stabili propriile căi de atac.

22. Așadar, prevederea legală potrivit căreia termenul de recurs curge de la pronunțarea hotărârii care constată perimarea

nu încalcă accesul liber la justiție sau dreptul la apărare, întrucât părțile sunt încunoștințate din timp despre judecată și, prin urmare, au posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare, ceea ce constituie tocmai o reglementare a exercitării dreptului oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor și a intereselor sale legitime.

23. În continuare, referitor la susținerile potrivit cărora termenul de recurs ar trebui să curgă de la momentul comunicării hotărârii supuse recursului, în caz contrar fiind încălcate principiul egalității în drepturi și dreptul la o cale efectivă de atac, precum și la faptul că reglementarea diferită a căilor de atac ce pot fi exercitate într-o cauză creează un dezechilibru procesual față de ceilalți participanți la justiție, Curtea a reținut că aceste critici urmăresc, practic, modificarea unor soluții legislative în sensul dorit de autorii excepției, deoarece, printr-o anumită interpretare, într-o speță dată, aceștia se află într-o situație nefavorabilă.

24. Dispozițiile legale criticate nu aduc atingere principiului egalității în drepturi a cetățenilor, întrucât se aplică în mod egal tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare.

25. Totodată, Curtea a observat că, în Codul de procedură civilă, legiuitorul a reglementat prin art. 487 alin. (1) că „*Recursul se va motiva prin însăși cererea de recurs, în afară de cazurile prevăzute la art. 470 alin. (5), aplicabile și în recurs*”, cu alte cuvinte faptul că, în cazul în care termenul de exercitare a recursului curge de la pronunțare, motivarea acestuia se va face într-un termen de aceeași durată, care curge însă de la data comunicării hotărârii. Instanța sesizată cu soluționarea recursului împotriva hotărârii prin care s-a constatat perimarea analizează dacă această măsură a fost dispusă cu respectarea dispozițiilor legale referitoare la perimarea cererii și nu fondul cererii a cărei perimare se constată, perimarea fiind un incident procedural intervenit în cursul unui proces.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții, considerentele și soluția deciziei mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ion Petrică și Asociația de Locatari nr. 761 din Galați în Dosarul nr. 1.371/121/2015 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, de Societatea Neptun Street — S.R.L. din Iași în Dosarul nr. 22.916/245/2015 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal și de Gilda Rusu Zagar în Dosarul nr. 8.598/3/2015 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 421 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal și Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 martie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 148

din 14 martie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Asociația de Proprietari nr. 761 din Galați în Dosarul nr. 899/44/2016 al Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 199D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 decembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 899/44/2016, **Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Asociația de Proprietari nr. 761 din Galați cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei ordonanțe de clasare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 327 din Codul de procedură penală încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, întrucât, în cauză, materialul probator a fost administrat de către procuror fără citarea și audierea persoanei vătămate și fără să fie administrate probele indicate în plângerea penală. Arată că „procurorul nu a dat o soluție la solicitarea din cuprinsul plângerii penale cu privire la administrarea acelor probe, iar soluția de respingere a probelor se face prin ordonanță motivată”.

6. **Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că dispozițiile art. 327 din Codul de procedură penală nu încalcă principiile consacrate de Constituție.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocă, în acest sens, considerentele Deciziei nr. 646 din 29 noiembrie 2005, prin care Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 262 din Codul de procedură penală din 1968 — reglementare similară prevederilor art. 327 din noul Cod de procedură penală.

9. **Avocatul Poporului** consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 din Codul de procedură penală este inadmisibilă. Arată că simpla enumerare

a unor prevederi constituționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, care este inadmisibil, având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 (deciziile Curții Constituționale nr. 627 din 29 mai 2008 și nr. 464 din 23 septembrie 2014).

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 327 din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Atunci când constată că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă și există probele necesare și legal administrate, procurorul:*

a) *emite rechizitoriu prin care dispune trimiterea în judecată, dacă din materialul de urmărire penală rezultă că fapta există, că a fost săvârșită de inculpat și că acesta răspunde penal;*

b) *emite ordonanță prin care clasează sau renunță la urmărire, potrivit dispozițiilor legale.*”

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autoarea excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și ale art. 24 referitor la dreptul la apărare.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autoarea excepției nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 327 din Codul de procedură penală, ci este nemulțumită, în realitate, de modul de aplicare a acestor dispoziții de lege de către organele de urmărire penală. Or, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea legii de către organele judiciare (Decizia nr. 1.402 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 9 decembrie 2010, Decizia nr. 357 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 9 iunie 2011, Decizia nr. 785 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 3 februarie 2016, paragraful 17, Decizia nr. 145 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 10 iunie 2016, paragraful 19, și Decizia nr. 698 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2017, paragraful 23).

15. Curtea observă că atât interpretarea conținutului normelor juridice, ca fază indispensabilă procesului de aplicare a legii la situația de fapt dedusă judecătii, cât și aprecierea legalității activității desfășurate de către organele de urmărire penală sunt, în speță, de competența judecătorului de cameră preliminară. În cazuri similare, Curtea a reținut că a răspunde

criticilor autorilor excepției într-o atare situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege (Decizia nr. 598 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 19 iulie 2012, Decizia nr. 149 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 21 iulie 2017, paragraful 14, Decizia nr. 332 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 16 august 2017, paragraful 14, Decizia nr. 421 din 15 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 763 din 26 septembrie 2017, paragraful 13, Decizia nr. 466 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 din 27 septembrie 2017, paragraful 16, Decizia nr. 735 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 29 martie 2018, paragraful 18, Decizia nr. 783 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 26 martie 2018, paragraful 16, Decizia nr. 820 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 23 aprilie 2018, paragraful 21, și Decizia nr. 500 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 19 noiembrie 2018, paragraful 14).

16. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 327 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Asociația de Proprietari nr. 761 din Galați în Dosarul nr. 899/44/2016 al Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 martie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN

privind aducerea la cunoștința publică a sectoarelor cadastrale din două unități administrativ-teritoriale din județul Sibiu în care se derulează lucrări de înregistrare sistematică

Având în vedere prevederile art. 11 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aduce la cunoștința publică derularea lucrărilor de înregistrare sistematică, pe sectoare cadastrale, în două unități administrativ-teritoriale din județul Sibiu, după cum urmează:

a) unitatea administrativ-teritorială Brateiu — sectoarele cadastrale nr. 26, 27, 28, 34, 35 și 38;

b) unitatea administrativ-teritorială Mediaș — sectoarele cadastrale nr. 20, 27, 36, 38, 41, 44, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71 și 72.

Art. 2. — Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrările de înregistrare sistematică este prevăzută în anexele nr. 1 și 2 la prezentul ordin.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

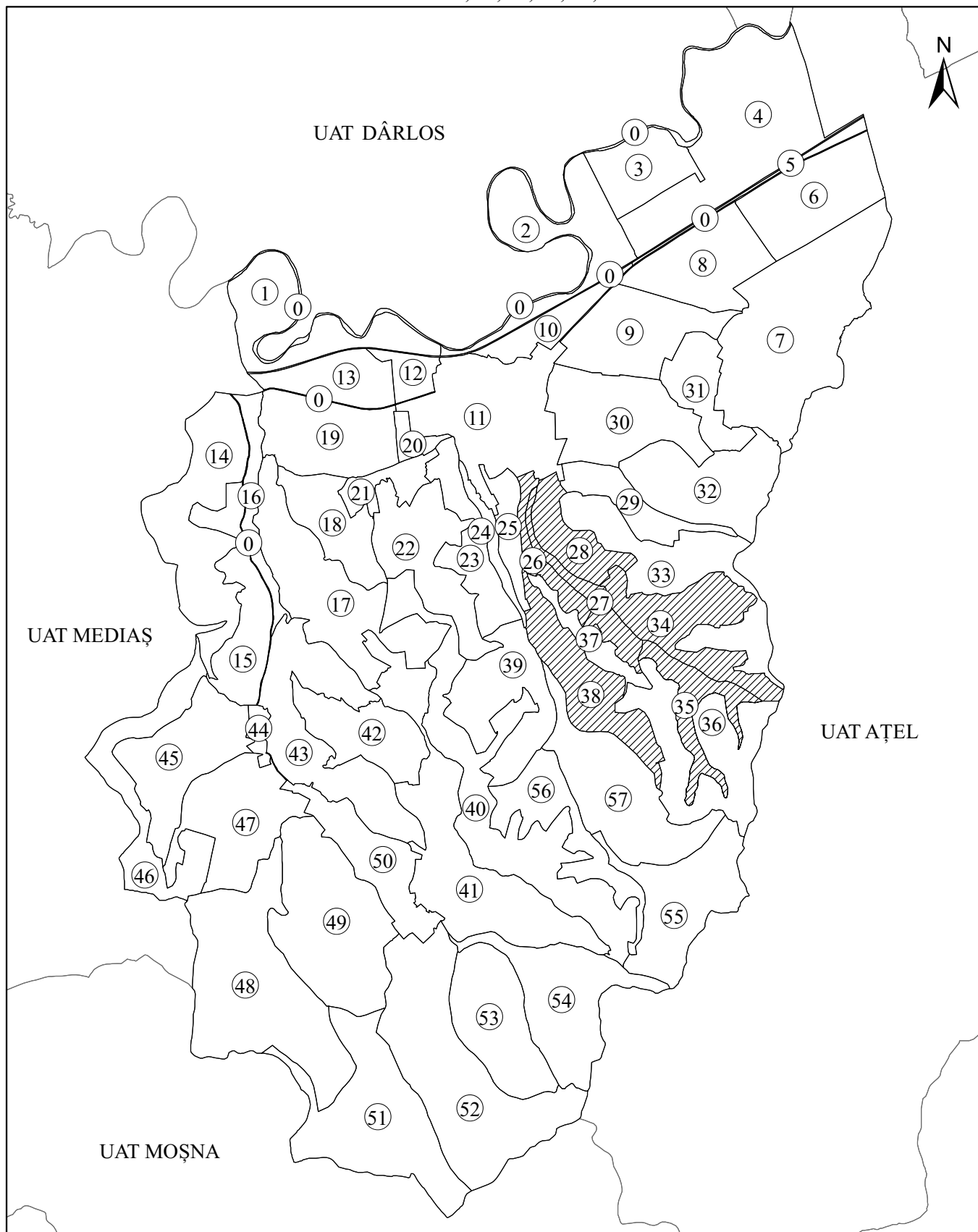
Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,
Radu-Codruț Ștefănescu

București, 6 mai 2019.

Nr. 1.695.

*) Anexele nr. 1 și 2 sunt reproduse în facsimil.

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
Județ: SIBIU
UAT: BRATEIU
Sectoare: 26, 27, 28, 34, 35, 38

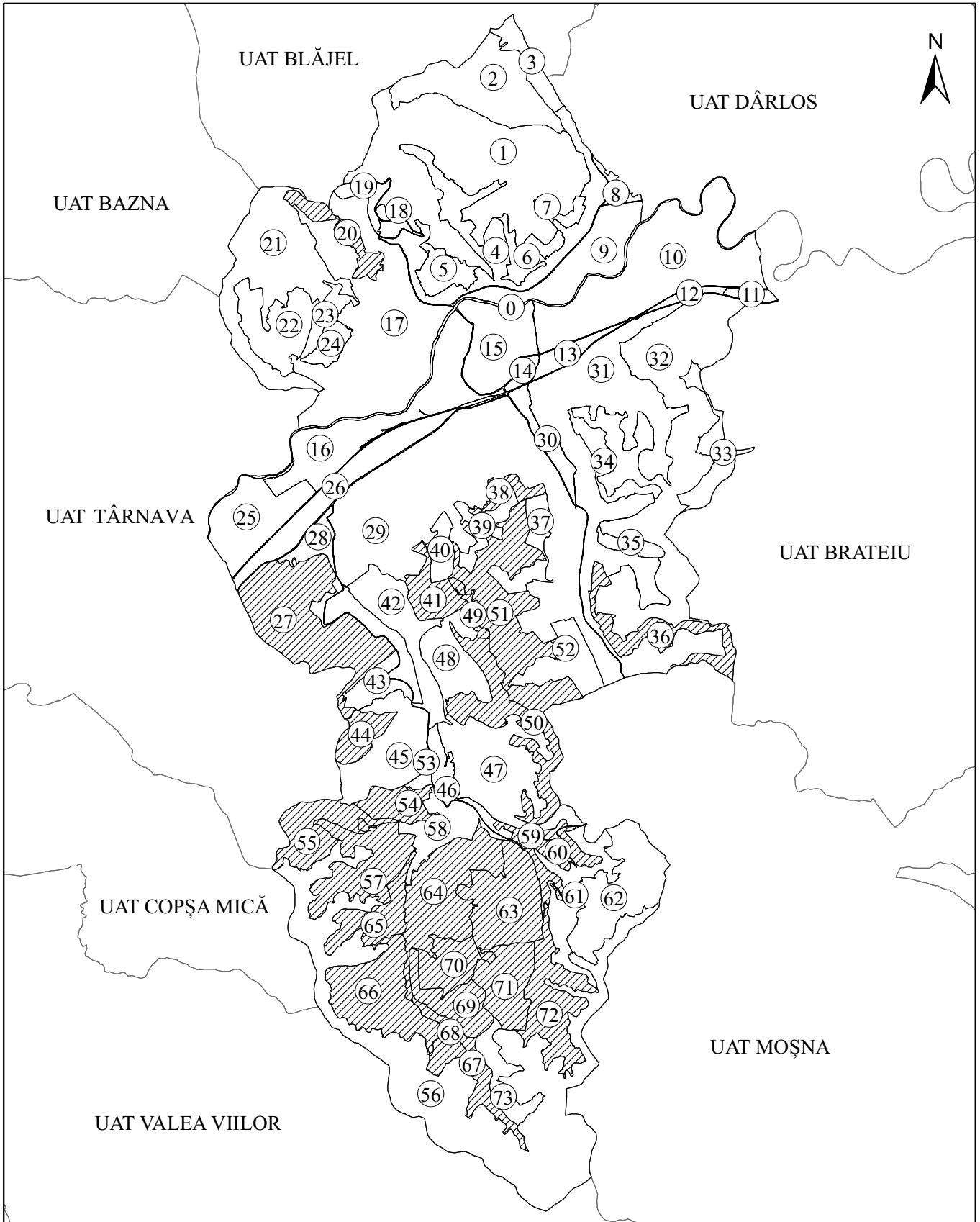

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: SIBIU

UAT: MEDIAȘ

Sectoare: 20, 27, 36, 38, 41, 44, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 17

din 8 aprilie 2019

Dosar nr. 97/1/2019

Judecător Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Judecător Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Judecător Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țăndărescu	— judecător la Secția I civilă
Simona Gina Pietreanu	— judecător la Secția I civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 97/1/2019 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă în vederea dezlegării următoarei chestiuni de drept: „interpretarea art. 688 alin. (2) din Codul de procedură civilă și a art. 1.155 alin. (2) din Codul civil cu privire la posibilitatea încuviințării executării silite asupra bunurilor moștenirii împotriva succesibililor acceptanți câtă vreme nu s-a emis certificat de moștenitor”.

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a dispus, prin Încheierea din 9 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 6.386/299/2018, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

2. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, la 8 ianuarie 2019, cu nr. 97/1/2019.

II. Temeiul juridic al sesizării

3. Articolul 519 din Codul de procedură civilă stipulează următoarele:

„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, învestit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

4. Art. 688 alin. (2) din Codul de procedură civilă: „În cazul în care moștenirea a fost acceptată și există numai moștenitori majori, executarea silită va fi pornită împotriva tuturor, în afară de cazul în care numai unii dintre aceștia sunt chemați, de lege ori potrivit voinței defunctului, să răspundă pentru anumite datorii ale defunctului. Dacă executarea silită este pornită contra tuturor moștenitorilor, aceștia vor fi citați, printr-o înștiințare colectivă, făcută la locul deschiderii moștenirii, pe numele acesteia, cu excepția cazului în care au ales, cu ocazia dezbaterii succesoriale ori chiar ulterior, un alt domiciliu în vederea citării sau un reprezentant al acestora, după caz”.

5. Art. 1.155 alin. (2) din Codul civil: „Înainte de partajul succesoral, creditorii ale căror creanțe provin din conservarea sau din administrarea bunurilor moștenirii ori s-au născut înainte de deschiderea moștenirii pot cere să fie plătiți din bunurile aflate în indiviziune. De asemenea, ei pot solicita executarea silită asupra acestor bunuri”.

IV. Expunerea succintă a procesului

6. Prin Cererea înregistrată la data de 8 martie 2018 cu nr. 6.386/299/2018 pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 București, având în vedere cererea creditoarei bancă comercială, executorul judecătoresc a solicitat, în temeiul unui bilet la ordin emis la 19 decembrie 2013 și scadent la 30 septembrie 2014, încuviințarea executării silite împotriva activului moștenirii debitorului, decedat la 19 august 2014, pe seama celor patru moștenitori acceptanți.

7. Judecătoria Sectorului 1 București, prin Încheierea din 26 martie 2018, a respins ca neîntemeiată cererea de încuviințare a executării silite, cu motivarea că persoanele indicate ca fiind moștenitori acceptanți nu au calitatea de

moștenitori și, implicit, de debitori în sensul prevederilor art. 645 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar conform dispozițiilor art. 688 alin. (2) din același act normativ, executarea nu poate fi începută împotriva activului moștenirii în cazul în care succesiunea a fost acceptată, fiind necesară începerea executării împotriva persoanelor ce au calitatea de moștenitor, astfel încât există un impediment la încuviințarea executării silite, în conformitate cu dispozițiile art. 687 din Codul de procedură civilă.

8. Împotriva acestei încheieri a declarat apel creditoarea, solicitând schimbarea ei în tot în sensul încuviințării executării silite împotriva activului moștenirii debitorului și a celor patru moștenitori acceptanți.

V. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

9. Instanța de trimitere, reținând incidența prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, a apreciat admisibilă cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, având în vedere că obiectul Dosarului nr. 6.386/299/2018 vizează soluționarea unui apel împotriva încheierii primei instanțe, de respingere a cererii creditoarei de încuviințare a executării silite, tribunalul urmând a se pronunța asupra apelului printr-o decizie definitivă.

10. De asemenea, problema de drept vizând posibilitatea încuviințării executării silite asupra bunurilor moștenirii împotriva succesibililor acceptanți, câtă vreme nu s-a emis certificat de moștenitor, are incidență asupra fondului apelului, reprezentând singurul motiv de apel.

11. S-a considerat că problema de drept este una nouă, neexistând un recurs în interesul legii cu acest obiect, iar Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competență materială în privința cererilor formulate în cadrul executărilor silite. Totodată, din hotărârile judecătorești depuse de apelantă la dosar rezultă împrejurarea că asupra aceleiași probleme de drept, enunțată anterior, instanțele au opinii diferite, cu interpretări contradictorii ale dispozițiilor art. 688 alin. (2) din Codul de procedură civilă și art. 1.155 alin. (2) din Codul civil.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată

12. Opinia instanței de sesizare este în sensul că dispozițiile legale incidente nu pot fi interpretate în sensul că permit încuviințarea executării silite asupra bunurilor moștenirii împotriva succesibililor acceptanți, câtă vreme nu s-a emis certificat de calitate de moștenitor sau certificat de moștenitor.

VII. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

13. Apelanta a considerat că sesizarea este admisibilă, tribunalul fiind investit cu soluționarea prezentei cauze în ultimă instanță, iar de chestiunea de drept supusă judecării depinde soluția ce se va pronunța pe fondul apelului.

Litigiul are ca obiect încuviințarea executării silite împotriva moștenitorilor acceptanți ai debitorului decedat înainte începerii executării silite, la un moment la care moștenirea nu a fost dezbătută, situație care se încadrează în ipoteza art. 688 din Codul de procedură civilă. Ca atare, pentru a se dispune încuviințarea executării silite este necesar ca instanța de apel să stabilească dacă se poate porni executarea silită împotriva persoanelor care au acceptat succesiunea debitorului decedat, cât timp succesiunea nu a fost dezbătută.

S-a susținut că problema de drept este nouă, deoarece asupra sa Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nu face nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Pe fondul cererii de sesizare s-a arătat că art. 688 alin. (2) din Codul de procedură permite începerea executării silite împotriva moștenitorilor acceptanți, chiar și înainte ca succesiunea să fie dezbătută, să fie stabilite cotele fiecăruia dintre moștenitori și să se emită certificatele de moștenitor pentru aceștia.

Rațiunea art. 1.155 alin. (2) din Codul civil este tocmai aceea de a nu impune creditorilor defunctului — care sunt considerați „creditori ai succesiunii” — să aștepte dezbateră succesoră și partajul, care pot avea loc și după trecerea unei perioade îndelungate de la data deschiderii succesiunii, și de a-i proteja pe aceștia de „riscul insolabilității unora dintre moștenitori”.

Prin urmare, creditorul are posibilitatea de a-și realiza creanța din bunurile moștenirii, chiar dacă nu s-a stabilit care sunt moștenitorii și care sunt cotele lor asupra moștenirii. În acest fel nici moștenitorii nu sunt prejudiciați, deoarece masa patrimonială succesoră se diminuează numai în măsura satisfacerii creanței creditorului, pentru care moștenitorii răspund, în limita activului succesor [art. 1.114 alin. (2) din Codul civil].

S-a mai argumentat că art. 1.155 alin. (2) din Codul civil este recunoscut în doctrină ca o excepție de la regula divizării de drept a pasivului succesor proporțional cu cotele succesorale instituită în alin. (1) al aceluiași articol. Pe cale de consecință, creditorii la care acesta se referă — inclusiv cei ai defunctului — pot să urmărească bunurile indiviziunii succesorale, fără a se preocupa de diviziunea de drept a pasivului și de faptul că plata datoriilor și sarcinilor moștenirii se suportă proporțional cu cota succesoră la care moștenitorii au vocație.

De aceea, condiționarea executării silite a bunurilor moștenirii de stabilirea cotelor succesorale nu are nicio justificare, câtă vreme legiuitorul a conferit creditorilor moștenirii beneficiul neaplicării, în ceea ce privește creanțele lor, a regulii diviziunii pasivului succesor. Această exceptare permite creditorilor evidențiați în art. 1.155 alin. (2) din Codul civil să evite „divizarea acțiunii de executare a creanțelor, ceea ce poate antrena o multitudine de acțiuni în executare și apărări din partea fiecărui moștenitor în parte, aspecte care fac ca procesul plății creanței să devină complicat, lung și oneros”.

Art. 688 din Codul de procedură civilă transpune în mod corespunzător această preferință a creditorilor succesiunii în materia executării silite, arătând, pe de o parte, că executarea silită a creanțelor lor poate începe după decesul debitorului și că, pe de altă parte, în locul acestuia vor sta în procesul execuțional:

- (i) conform alin. (1), cât timp moștenirea nu a fost acceptată și nu a fost numit un curator al succesiunii, potrivit art. 1.136 alin. (1) din Codul civil, curatorul special numit la cererea creditorului ori a executorului de instanța de executare [în caz contrar, executarea nu poate fi începută, aspect ce rezultă din art. 687 alin. (1) teza I din Codul de procedură civilă];
- (ii) conform aceluiași alin. (1), interpretat *per a contrario*, curatorul succesiunii, numit conform art. 1.136 alin. (1) din Codul civil, dacă moștenirea nu a fost acceptată și un asemenea curator a fost desemnat;
- (iii) în temeiul alin. (2), după acceptarea moștenirii, toți moștenitorii acceptanți, dacă sunt numai moștenitori majori.

Totodată, în baza alin. (3) al aceluiași articol, dacă printre moștenitorii acceptanți se găsesc și minori ori persoane puse sub interdicție judecătorească, executarea nu va putea fi începută până la numirea reprezentanților sau a ocrotitorilor legali ai acestora, după caz, ori până la numirea unui curator special.

Așadar, nu se poate admite ca executarea silită să nu poată fi începută cât timp succesiunea nu a fost dezbătută, în ciuda împrejurării că ea poate fi pornită, conform art. 688 alin. (1) din Codul de procedură civilă, inclusiv înainte ca moștenirea să fie acceptată sau curatorul succesiunii să fie numit, moment la care, conform art. 1.136 alin. (1) din Codul civil, este posibil ca succesibilii nici măcar să nu fie cunoscuți.

Nu există nicio rațiune pentru care executarea bunurilor moștenirii să poată fi pornită înainte de acceptarea moștenirii sau chiar înainte ca succesibilii să fie cunoscuți, dar să nu mai poată fi pornită odată ce există moștenitori acceptanți decât după ce moștenirea este dezbătută. O asemenea diferență de tratament nu are nicio justificare, mai ales în contextul în care moștenitorii acceptanți nu pot opune creditorului succesiunii divizarea pasivului proporțional cu cotele succesoriale care i-ar reveni fiecăruia. Mai mult, ei nu pot opune nici calitatea de legatar cu titlu particular, deoarece, în temeiul art. 1.067 alin. (1) din Codul civil, creditorii moștenirii sunt plătiți cu prioritate față de legatari.

Interpretarea art. 688 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prin raportare la art. 1.155 alin. (2) din Codul civil, astfel cum a fost expusă, a fost îmbrățișată și de majoritatea instanțelor de judecată. Cu titlu de exemplu, apelanta a indicat că, în sentința civilă nr. 2.203 din 10 aprilie 2018, Judecătoria Sectorului 1 a statuat că, deși „în actele existente la dosar nu rezultă că a fost dezbătută succesiunea, [...] pentru începerea executării nu este necesar a se face dovada calității de moștenitor în mod obligatoriu prin depunerea unui certificat de moștenitor”, iar în Sentința civilă nr. 650 din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Sectorului 1 s-a evidențiat că „interdicția de a porni executarea silită în ipoteza în care debitorul moare înainte de sesizarea executorului judecătoresc este limitată de legiuitor doar până la momentul la care există o persoană care să reprezinte interesele moștenirii — fiind posibile două variante, respectiv: fie până la momentul acceptării moștenirii de către cel puțin un succesibil cu vocație concretă la moștenire (iar nu până la dezbaterea succesiunii, cum s-a susținut, întrucât, în caz contrar, moștenitorii ar avea posibilitatea să anihileze demersul creditorilor de a-și satisface creanțele prin nefinalizarea procedurii succesoriale), fie până la momentul desemnării unui curator al succesiunii”.

14. Intimații nu au exprimat un punct de vedere.

VIII. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

15. Întrucât ceea ce se valorifică în soluționarea prezentei sesizări este jurisprudența dezvoltată la nivelul instanțelor, și nu opiniile exprimate de judecători în cadrul unor dezbateri teoretice sau al unor ședințe de lucru, așa cum rezultă din dispozițiile art. 520 alin. (11) coroborat cu art. 516 alin. (7) din Codul de procedură civilă, care face referire la soluțiile diferite date problemei de drept, trebuie menționat că au fost identificate hotărâri judecătorești care au adoptat ambele soluții posibile.

Astfel, au fost înaintate soluții favorabile încuviințării executării silite, în circumstanțele regăsite în sesizarea instanței de trimitere, care provin de la Judecătoria Sector 6 București și Tribunalul Brașov. În cazul acestei din urmă instanțe, prin Încheierea din 3 august 2018 a Judecătoriei Brașov, fusese respinsă cererea de încuviințare a executării silite sub motivul că succesiunea debitorului decedat anterior începerii executării silite nu a fost acceptată de către cei chemați la moștenire și că nici nu a fost numit un curator al succesiunii în condițiile art. 1.136 din Codul civil. Această soluție a fost schimbată prin Decizia civilă nr. 1.520 din 1 noiembrie 2017 a Tribunalului Brașov, care a încuviințat executarea silită prin poprire împotriva moștenirii defunctului debitor, reținând că interdicția pornirii executării silite stabilită de art. 687 alin. (1) din Codul civil nu mai subzistă cât timp nu există moștenitori acceptanți, de vreme ce a fost numit un curator special pentru executarea silită.

În sens contrar, au fost înaintate încheieri pronunțate de Judecătoria Lehliu-Gară și Judecătoria Suceava.

16. Opiniile teoretice exprimate de colectivele de judecători de la Curtea de Apel Bacău (Judecătoria Piatra-Neamț, Tribunalul Bacău), Curtea de Apel Brașov (Judecătoria Brașov), Curtea de Apel București (Tribunalul Ialomița, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Turnu Măgurele), Curtea de Apel Craiova (Judecătoria Drobeta-Turnu Severin), Curtea de Apel Cluj (Tribunalul Cluj și Judecătoria Cluj, Judecătoria Baia Mare), Curtea de Apel Constanța (Judecătoria Babadag), Curtea de

Apel Galați (Judecătoriile Galați, Tecuci, Liești), Curtea de Apel Iași (Judecătoria Iași, Tribunalul Iași, Judecătoria Pașcani, Hârlău, Tribunalul Vaslui), Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești sunt, în majoritate, în sensul că, față de dispozițiile art. 1.155 alin. (2) din Codul civil, începerea executării silite este posibilă în ipoteza enunțată. Rațiunea art. 1.155 alin. (2) din Codul civil este tocmai aceea de a nu impune creditorilor defunctului, care sunt considerați „creditori ai succesiunii”, să aștepte dezbaterea succesorală și partajul, care pot avea loc și după trecerea unei perioade îndelungate de la data deschiderii succesiunii și de a-i proteja pe aceștia de riscul insolvabilității unora dintre moștenitori.

Executarea silită poate porni asupra bunurilor moștenirii împotriva moștenitorilor acceptanți ai debitorului decedat, chiar dacă nu au fost stabilite cotele succesoriale și calitatea de moștenitor a acestora, având în vedere că art. 688 alin. (2) din Codul de procedură civilă are caracter special și prevede doar condiția ca moștenirea să fi fost acceptată, și nu dezbătută. Din cuprinsul dispozițiilor art. 687 alin. (2) și (3) și art. 688 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă se constată că începerea sau continuarea executării silite împotriva moștenitorilor nu depinde de dezbaterea succesiunii debitorului decedat.

Prin urmare, o interpretare în sensul că bunurile moștenirii pot fi executate silit înainte de acceptarea moștenirii sau chiar înainte ca succesibilii să fie cunoscuți, dar nu poate fi pornită executarea silită în situația în care există moștenitori acceptanți decât după ce moștenirea este dezbătută este contrară rațiunii pentru care au fost edictate dispozițiile art. 687 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă și art. 688 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Opinia contrară, în sensul că nu există posibilitatea începerii executării silite a bunurilor moștenirii împotriva moștenitorilor acceptanți ai debitorului decedat, cât timp nu au fost stabilite cotele succesoriale și calitatea de moștenitor a acestora în cadrul dezbaterii succesoriale a fost exprimată, în cea mai mare parte, de judecători de la nivelul judecătoriilor și tribunalelor din raza Curții de Apel București (Judecătoria Oltenița, Călărași, Giurgiu, Alexandria, Roșiori de Vede, Videle, Zimnicea, Tribunalul Giurgiu, Ialomița, Ilfov), judecătoriile Slatina și Caracal, Suceava.

17. Curțile de apel Alba Iulia, Timișoara și Târgu Mureș au învederat că nu s-a identificat practică judiciară și nu au comunicat un punct de vedere cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

18. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 137/C/117/III-5/2019 din 13 februarie 2019, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

IX. **Jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție**

19. La nivelul Curții Constituționale nu a fost identificată jurisprudență cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

20. Prin Decizia nr. 12 din 11 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 3.166/1/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 316 din 23 aprilie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a V-a civilă, în Dosarul nr. 6.390/299/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Interpretarea dispozițiilor art. 688 alin. (2) din Codul de procedură civilă și art. 1.155 alin. (2) din Codul civil, în sensul de a se stabili dacă există posibilitatea începerii executării silite a bunurilor moștenirii împotriva moștenitorilor acceptanți ai debitorului decedat, cât timp nu au fost stabilite cotele succesoriale și calitatea de moștenitor a acestora în cadrul dezbaterii succesoriale”.

X. Punctul de vedere exprimat de către judecătorii-raportori asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

21. Prin raportul întocmit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sesizarea nu întrunește toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în sensul că nu sunt îndeplinite condițiile vizând noutatea și dificultatea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

22. Prezenta analiză va porni de la informația reținută la pct. 20, în sensul că, la o dată anterioară, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost înregistrat Dosarul nr. 3.166/1/2018 având ca obiect aceeași chestiune de drept cu cea dedusă soluționării în dosarul de față, soluția adoptată în cazul celei dintâi sesizări fiind aceea de respingere ca inadmisibilă.

23. Ambele sesizări provin din dosare aflate pe rolul Tribunalului București, la secții diferite (a IV-a și a V-a), instanță care a fost investită cu judecarea apelurilor declarate împotriva unor încheieri de respingere a cererilor de încuviințare a executării silite pronunțate de Judecătoria Sector 1, în cauze diferite, dar privind situația juridică a acelorași creditor și debitor, respectiv moștenitori acceptanți ai succesiunii acestuia din urmă.

24. Argumentele de inadmisibilitate reținute în cazul sesizării din Dosarul nr. 3.166/1/2018 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept au subliniat neîndeplinirea condițiilor vizând noutatea și dificultatea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

25. Astfel, evidențiind că cerința „noutății chestiunii de drept” regăsită în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă este o condiție diferită de aceea a nepronunțării anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție sau de cea a inexistenței unui recurs în interesul legii în curs de soluționare pe problema de drept sesizată, s-a reținut că întrebarea instanței de trimitere vizează o problemă de drept — cea a excepției de la regula divizării de drept a pasivului succesoral proporțional cu cotele succesoriale — care a fost recunoscută și acceptată la nivel jurisprudențial și doctrinar chiar și sub legislația vechiului Cod civil (care, prin mai multe dispoziții legale, institua regula divizării de drept a pasivului succesoral între moștenitorii universali și cu titlu universal, proporțional cu cotele succesoriale ale acestora) și în lipsa unei reglementări legale exprese, fiind instituită pe cale jurisdicțională pentru a surmonta neajunsurile aplicării în toate

cazurile a regulii diviziunii de drept a pasivului asupra creditorilor, excepție ce a fost întemeiată și justificată pe dreptul de gaj general al creditorilor chirografari. Această excepție a fost recunoscută în doctrină ca adăugându-se celor patru cazuri de excepție de la regula diviziunii de drept a pasivului succesoral proporțional cu părțile ereditare, consacrate legislativ prin art. 1.061 pct. 1, 2, 3 și art. 893, 896 din Codul civil de la 1864.

26. În acest context s-a menționat că textul art. 1.155 alin. (2) din Codul civil nu face decât să valorifice soluția care a fost identificată în doctrină și jurisprudență sub reglementarea Codului civil de la 1864.

27. Astfel fiind, s-a concluzionat că problema de drept sesizată nu este nouă, aceasta chiar în condițiile în care prima consacrare la nivel legislativ se regăsește în dispozițiile art. 1.155 alin. (2) din Codul civil, rațiunea și necesitatea reglementării care indică, deopotrivă, și soluția de urmat în cazul dat, regăsite în întreaga dezbateră doctrinară asupra acestuia, sub imperiul Codului civil din 1864, făcând superfluă dezbateră chestiunii de drept pe calea procedurală a pronunțării de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unei hotărâri prealabile.

28. De asemenea s-a mai observat că orientarea jurisprudențială actuală este majoritar îndreptată în sensul încuviințării executării silite la cererea creditorului a cărui creanță s-a născut înainte de deschiderea moștenirii, asupra bunurilor în indiviziune aflate în patrimoniul succesoral, în situația în care moștenirea a fost acceptată și există numai moștenitori majori, în același sens fiind și opiniile teoretice exprimate de curțile de apel și de tribunale.

29. Tot în cadrul analizei condițiilor de admisibilitate a sesizării s-a remarcat și absența oricăror elemente care să evidențieze caracterul dificil al problemei de drept, care este privitoare la dispoziții legale redactate în mod clar, lipsit de echivoc, fără potențial de a genera interpretări diferite și care să necesite pronunțarea unei hotărâri prealabile în scopul prevenirii apariției unei practici judiciare neunitare.

30. Văzând argumentele de inadmisibilitate reținute în cazul precedentei sesizări identice, care afirmă lipsa condiției noutății și a caracterului dificil al problemei de drept, ca și stadiul similar al jurisprudenței și opiniilor teoretice exprimate de colectivele de judecători, se impune — în virtutea coerenței jurisprudențiale și a necesității asigurării caracterului unitar al acesteia, elemente care trebuie să se regăsească inclusiv la nivelul completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept — adoptarea aceleiași soluții în privința actualei sesizări, identice cu cea care a făcut obiectul Dosarului nr. 3.166/1/2018.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a IV-a civilă în Dosarul nr. 6.386/299/2018 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „interpretarea art. 688 alin. (2) din Codul de procedură civilă și a art. 1.155 alin. (2) din Codul civil cu privire la posibilitatea încuviințării executării silite asupra bunurilor moștenirii împotriva succesibililor acceptanți, câtă vreme nu s-a emis certificat de moștenitor”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 8 aprilie 2019.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

